Nordisk Ministerråd

FÆLLES NORDISK MINISTERERKLÆRING

Forebyggelse af nikotinafhængighed blandt børn og unge

FÆLLES NORDISK MINISTERERKLÆRING

Forebyggelse af nikotinafhængighed blandt børn og unge

Foto: Aedrian Salazar

Indledning

Alle børn har ret til den bedst mulige sundhed og udvikling. De nordiske sundhedsministre bekræfter med denne erklæring deres fælles ansvar for at beskytte børn og unge mod nikotinafhængighed og at hjælpe børn og unge, der er blevet afhængige af nikotin, til nikotinstop.

Ministrene deler en fælles bekymring over udviklingen i brugen af tobaks- og nikotinprodukter blandt børn og unge. Markedet for disse produkter har det seneste årti udviklet sig i en retning mod et bredt sortiment af nikotinholdige produkter, som særligt appellerer til og forbruges af børn og unge. I de nordiske lande har man de seneste år set et stigende forbrug af nikotin, fx i form af e-cigaretter og orale nikotinprodukter blandt børn og unge. Børn og unge er særligt følsomme over for nikotin, og bliver hurtigere afhængige end voksne. Hjernen færdigudvikles i ungdomsårene og for de fleste er hjernen fuldt udviklet i en alder af 25 år. Brugen af nikotin i ungdommen kan give permanente skader på hjernen, nedsætte koncentrationsevnen og øge risikoen for psykisk sygdom, som fx angst og depression. Brugen af nikotin kan tilmed være en trædesten til cigaretter.

FÆLLES NORDISK MINISTERERKLÆRING

Forebyggelse af nikotinafhængighed blandt børn og unge

Foto: Andrej Lisakov

Deklarationens fokusområder

Ministrene lægger med denne erklæring vægt på, at:

- **nikotin er sundhedsskadeligt i sig selv, særligt for børn og unge**
- **færre børn og unge skal starte et forbrug af tobaks- og nikotinprodukter**
- **tobaks- og nikotinprodukter er ikke for børn og unge, og skal derfor heller ikke være appellerende for børn og unge**
- **børn og unge der er afhængige af nikotin, skal have professionel hjælp til nikotinstop**
- **en kombination af professionel hjælp og brug af godkendt nikotinafvænningsmedicin kan øge sandsynligheden for et vellykket ryge- eller nikotinstop. Eventuel brug af medicin bør ske i samråd med lægen og følge nationale retningslinjer.**

FÆLLES NORDISK MINISTERERKLÆRING

Forebyggelse af nikotinafhængighed blandt børn og unge

Foto: Paulina Herpel

Hvad kan samarbejdet bidrage med?

De nordiske sundhedsministre er enige om, at det nordiske samarbejde på dette område kan bidrage til at styrke og fremme nationale indsatser, der sætter sunde rammer for børn og unges sundhed og trivsel. Ministrene understreger, at fælles vidensdeling af eksempelvis undersøgelser om nikotinbrug og erfaringer inden for kontrol og politikudvikling er centrale værktøjer til at styrke det nordiske samarbejde samt de enkelte landes beslutningstagning. Samarbejdet kan samtidig bidrage til at synliggøre nordiske erfaringer og værdier i internationale drøftelser om regulering og beskyttelse af børn og unge, fx i forbindelse med den kommende revision af EU's tobaksvaredirektiv.

Ministrene anerkender, at de nordiske lande har forskellige nationale tilgange og reguleringsmodeller, men deler ambitionen om at fastholde et højt beskyttelsesniveau for børn og unge. Det nordiske samarbejde skal bygge på gensidig respekt for nationale kompetencer og samtidig understøtte udviklingen af et fælles nordisk perspektiv på forebyggelse og afvænning af nikotinafhængighed.

Med denne erklæring bekræfter de nordiske sundhedsministre deres fælles vilje til at arbejde politisk og strategisk for at forebygge nikotinafhængighed blandt børn og unge og til fortsat at styrke det nordiske samarbejde om folkesundhed.

Vedtaget i København, 3. november 2026.

Ida Auken	Sundhedsminister og kirkeminister, Danmark
Karoliina Partanen	Minister for social tryghed, Finland
Eyðdis Hartmann Niclasen	Sundheds- og energiminister, Færøerne
Alma D. Möller	Sundhedsminister, Island
Jan Christian Vestre	Helse- og omsorgsminister, Norge
Anna Tenje	Ældre- och socialförsäkringsminister, Sverige
Arsim Zekaj	Social- och hälsovårdsminister, Åland

Om denne publikation

FÆLLES NORDISK MINISTERERKLÆRING
Forebyggelse af nikotinafhængighed blandt børn og unge

Politiknord 2026:713

ISBN 978-92-893-8557-2 (PDF)
ISBN 978-92-893-8558-9 (ONLINE)
http://dx.doi.org/10.6027/politiknord2026-713

© Nordisk Ministerråd 2026

Layout: Katrine Bælum

Nordisk Ministerråd

Nordisk Ministerråd er de nordiske regeringers officielle samarbejdsorgan. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Færøerne, Grønland, Island, Norge, Sverige og Åland.

I 2019 fremsatte de nordiske statsministre en fælles vision, om at Norden skal være verdens mest bæredygtige og integrerede region frem mod år 2030. Samarbejdet i Nordisk Ministerråd skal understøtte dette formål gennem arbejdet for et grønt, konkurrencedygtigt og socialt bæredygtigt Norden.

Nordisk Ministerråd
Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 Copenhagen
www.norden.org

Læs flere nordiske publikationer: www.norden.org/da/publikationer